

Den 25. august 2004 afgav jeg en endelig rapport vedrørende inspektionen af Anstalten for domfældte i Aasiaat den 19. maj 2003. I rapporten anmodede jeg den ledende anstaltsleder, Politimesteren i Grønland og Direktoratet for Kriminalforsorgen om udtalelser mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg bad om at oplysningerne mv. fra Politimesteren i Grønland blev tilbagesendt gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen med henblik på at direktoratet kunne komme med bemærkninger hertil.

Jeg modtog herefter udtalelser mv. af 16. september 2003 fra Anstalten for Domfældte i Aasiaat (anstaltslederen), af 21. september 2004 og 2. marts 2005 fra Politimesteren i Grønland og af 26. november 2004 og 3. januar 2005 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 1. Bygningsmæssige forhold mv.

Der var på tidspunktet for inspektionen ikke nogen opslagstavle på de celler som jeg besøgte, og heller ikke nogen udsmykning. Jeg henstillede til anstalten at gennemgå cellerne og anskaffe og opsætte opslagstavler i det omfang der ikke måtte være opslagstavler på cellerne. Tilsvarende gjaldt billedlister.

Anstalten har den 16. september 2004 oplyst at opslagstavler til samtlige celler er bestilt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har den 3. januar 2005 oplyst at anstalten (telefonisk) har oplyst at der er sat billedlister og opslagstavler op i alle celler/værelser.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Under rundgangen i anstalten skilte celle 6 sig ud fra de øvrige celler derved at væggene var malet i en (mørk) blå farve. Det blev oplyst at den pågældende anbragte der skulle være længe i anstalten, havde fået lov til selv at male sin celle i en selvvalgt farve.

Jeg gik ud fra at den pågældende når han blev løsladt, bragte cellen tilbage i den stand som han overtog den i, eller at anstalten malede cellen inden en anden anbragt blev indsat i cellen.

Anstaltslederen har den 16. september 2004 oplyst at cellen er blevet malet i en lysere farve efter at den pågældende anbragte er blevet løsladt.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Om udsmykningen af trappeskakten anførte jeg følgende:

”I min rapport af 6. december 2000 (om inspektionen i 1999) henstillede jeg til anstalten at overveje at friske op på trappeskakten ved hjælp af udsmykning. I forbindelse med opfølgningen af inspektionen i 1999 oplyste Direktoratet for Kriminalforsorgen at spørgsmålet om udsmykning af trappeskakten var under overvejelse i anstalten i samråd med de anbragte. Jeg meddelte i min opfølgingsrapport af 7. maj 2001 at jeg ikke foretog mig videre vedrørende dette spørgsmål.

Under inspektionen i 2003 konstaterede jeg at der ikke var sket nogen ændringer af trappeskakten siden inspektionen i 1999. Jeg påpegede dette over for overvagtimesteren der oplyste at der nu ville blive taget skridt til at udsmykke trappeskakten som endvidere forinden formentlig ville blive malet i en lysere farve.

Jeg har noteret mig disse oplysninger, og jeg går endvidere ud fra at arbejdet med udsmykningen af trappeskakten nu er tilendebragt. Jeg henviser herved til den tid som nu er gået.

Jeg beder for en ordens skyld anstalten om oplysninger herom.”

Anstalten har oplyst at trappeskakten er blevet udsmykket med maling af en af de anbragte som tillige har malet anstaltens bordtennisrum, opholdsstuen og alle gangarealerne. Anstalten har endvidere vedlagt et fotografi til illustration heraf.

Direktoratet har henholdt sig til anstaltens oplysninger.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 3. Bogdepotet

Spørgsmålet om et bogdepot i anstalten blev rejst i forbindelse med min tidligere inspektion af anstalten (i 1999).

Med brev af 11. september 2001 orienterede Direktoratet for Kriminalforsorgen mig om at der i anstalten var oprettet et mindre bogdepot i samarbejde med det lokale biblioteksvæsen, og at det var tanken at etablere en tilsvarende ordning for anstalterne i Nuuk og Qaqortoq. Sagen om inspektionen den 20. august 1999 af Anstalten for domfældte i Aasiaat blev herefter henlagt ved ombudsmandsembedet som endeligt afsluttet.

I rapporten vedrørende inspektionen den 19. maj 2003 anførte jeg følgende om bogdepotet:

”Dette er imidlertid ganske lille, og alle bøgerne er på grønlandsk. Det blev under inspektionen på forespørgsel oplyst at dette var hvad biblioteket i Aasiaat havde ment at kunne undvære. Det blev endvidere oplyst at det er sjældent at anstalten har anbragte som ikke læser grønlandsk.

Selv om anstalten på tidspunktet for inspektionen ikke havde danske anbragte, og selv om dette kun sjældent forekommer, er det efter min opfattelse ikke hensigtsmæssigt at anstalten kun har bøger på grønlandsk. Udover at henvise til at det ikke kan udelukkes at anstalten modtager anbragte som kun læser dansk, henviser jeg til at muligheden for at læse bøger på dansk også bør stå åben for de grønlandske anbragte som måtte have interesse heri.

Jeg henstiller til anstalten at foranledige at der i bogdepotet også er bøger på dansk.

Jeg beder om underretning om hvad min henstilling fører til.”

Anstalten har oplyst at anstalten har indgået en (ny) aftale med byens bibliotek om at anstalten får 30 bøger på dansk som udskiftes hver tredje måned.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 7. Fritid

Det blev under inspektionen oplyst at de anbragte også har mulighed for at se fjernsyn på cellerne (og ikke kun i opholdsstuen) idet anstalten har fire apparater der lejes ud til de anbragte. På forespørgsel oplyste ledelsen at dette antal opfylder behovet i anstalten idet flertallet af de anbragte medtager deres eget fjernsyn. Ledelsen oplyste samtidig at anstalten vil indkøbe flere apparater hvis behovet skulle stige. Jeg bad i rapporten anstalten om at oplyse om fire apparater stadig udgjorde et tilstrækkeligt antal fjernsyn i forhold til de anbragtes behov.

Anstalten har oplyst at anstalten har indkøbt to yderligere apparater, og at anstalten således har seks fjernsynsapparater der kan lejes ud.

Direktoratet har oplyst at anstaltslederen den 3. november 2004 telefonisk har oplyst over for direktoratet at dette antal normalt er tilstrækkeligt til at dække behovet for udlejning hvilket direktoratet har henholdt sig til.

Jeg har noteret mig det oplyste – herunder at behovet for apparater er steget siden tidspunktet for inspektionen, og at anstalten har fulgt op på det stigende behov ved at indkøbe yderligere apparater. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 11. Talsmandsordning

Anstalten oplyste under inspektionen på forespørgsel at anstalten ikke har regler om valg af talsmand og/eller regler om talsmandens rettigheder. Inden jeg foretog mig videre vedrørende dette spørgsmål, bad jeg Politimesteren i Grønland og Direktoratet for Kriminalforsorgen om en udtalelse.

Den ledende anstaltsleder har herom henvist til § 17 i anstaltsbekendtgørelsen hvorefter de domfældte gennem valgte repræsentanter eller på anden måde har mulighed for at udtale sig om og øve indflydelse på generelle spørgsmål der angår deres ophold i anstalten. Den ledende anstaltsleder har endvidere oplyst at det hidtil har været praksis fra anstaltens side ikke at blande sig i om de anbragte vælger talsmænd. Den ledende anstaltsleder har desuden oplyst at der i lange perioder ikke har været valgt talsmænd, men at der på tidspunktet for udtalelsens afgivelse (den 20. september 2004) var talsmænd i alle fire grønlandske anstalter for domfældte. Den ledende anstaltsleder har endelig anført at spørgsmålet om fastsættelse af eventuelle regler ville blive taget op på anstaltsledermødet i november 2004.

Politimesteren har henvist til udtalelsen fra den ledende anstaltsleder og har endvidere oplyst at der på det nævnte anstaltsledermøde vil blive udfærdiget retningslinjer på området, og at ombudsmanden vil blive holdt orienteret herom.

Direktoratet har henholdt sig til det som politimesteren har oplyst.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg har endvidere med politimesterens brev af 2. marts 2005 modtaget ”Bestemmelser om gennemførelsen af medindflydelse for anbragte i Kriminalforsorgen i Grønland” (og ”Bestemmelser om indsattes udgivelse af blade”) til orientering.

Det fremgår af de førstnævnte bestemmelser der er trådt i kraft den 15. februar 2005, at Den ledende anstaltsleder fastsætter nærmere regler om gennemførelsen af de anbragtes medindflydelse, herunder om antallet af talsmænd, hvor ofte der afholdes valg og om kontrollen med disse valg, og hvor ofte der skal ske drøftelser mellem anstalten og talsmændene (talsmanden). Sådanne lokale regler er fastsat den 9. februar 2005 for henholdsvis Anstalten for domfældte i Nuuk og de øvrige tre anstalter for domfældte i Grønland.

Jeg har noteret mig at der nu er fastsat nærmere regler om de anbragtes medindflydelse, og foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om inspektionen af Anstalten for domfældte i Aasiaat for afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til Anstalten for domfældte i Aasiaat, de anbragte i anstalten, Den ledende anstaltsleder i Grønland, Politimesteren i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn, Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef